

PREPOVED OBJAVE DO: 14. maja 2024 do 6.00 po srednjeevropskem času

Nadlegovanje LGBTIQ oseb in nasilje nad njimi sta vse pogostejša

Vse več LGBTIQ oseb v Evropi odkrito priznava, kdo so. Obenem se z nasiljem, nadlegovanjem in ustrahovanjem srečujejo več kot v preteklosti. To zlasti velja za mlajše LGBTIQ osebe, ki so še posebej ranljive. To so nekatere od ugotovitev zadnje raziskave Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA), ki temelji na odgovorih več kot 100 000 LGBTIQ oseb po vsej Evropi.

Poročilo o napredku in izzivih na področju enakosti LGBTIQ oseb z naslovom [LGBTIQ equality at a crossroads: progress and challenges](#) (Enakost LGBTIQ na razpotju: napredek in izzivi) zajema izkušnje, stališča in izzive, s katerimi se LGBTIQ osebe srečujejo v Evropi. V njem so izpostavljene tudi spremembe, do katerih je prišlo od prejšnjih raziskav v letih [2019](#) in [2012](#).

Ugotovitve kažejo, da prihaja do počasnega, vendar postopnega napredka. Čeprav je diskriminacija LGBTIQ oseb še vedno velika, se postopoma zmanjšuje. Šole se bolj pozitivno in proaktivno ukvarjajo z vprašanji s področja LGBTIQ, mladi pa menijo, da jih njihovi učitelji in vrstniki bolj podpirajo. Kljub temu pogosto prihaja do ustrahovanja, nadlegovanja in nasilja.

Med ključnimi ugotovitvami raziskave so:

- **odprtost:** več kot polovica anketirancev je zdaj odprta glede svoje spolne usmerjenosti, spolne identitete in izraza ter spolnih značilnosti. Vendar se večina še vedno izogiba držanju za roke z istospolnim partnerjem v javnosti, ker se bojijo napada;
- **diskriminacija:** več kot tretjina anketirancev se v vsakdanjem življenju srečuje z diskriminacijo zaradi tega, kdo so. To je malo manj kot v letu 2019, ko sta o tem poročali dve petini anketirancev. Kljub temu diskriminacija ostaja nevidna, saj le vsaka deseta oseba prijavi primere diskriminacije;
- **nasilje:** več kot desetina anketirancev je v petih letih pred raziskavo doživela nasilje, kar je nekoliko več kot leta 2019. Napadena je bila več kot tretjina interspolnih oseb;
- **nadlegovanje:** več kot polovica anketirancev je bila žrtev nadlegovanja iz sovraštva, tj. več kot leta 2019, ko je o tem poročal vsak tretji. Nadlegovani sta bili dve tretjini interspolnih in transspolnih oseb;
- **ustrahovanje:** o ustrahovanju v šoli poročata več kot dve tretjini anketirancev, in sicer v vseh generacijah in vseh državah EU. To je veliko več kot leta 2019, ko je o tem poročala vsaka druga oseba;
- **izobraževanje:** šole pogosteje kot v preteklosti obravnavajo vprašanja s področja LGBTIQ. Zdaj več kot petina LGBTIQ učencev pravi, da je njihova šola to vprašanje obravnavala pozitivno;

- **duševno zdravje:** več kot tretjina anketirancev je razmišljala o samomoru. Več kot polovica transspolnih, nebinarnih in spolno spremenljivih oseb pravi, da imajo samomorilne misli;
- **prakse za „spreobrnitev“:** vsak četrti anketiranec pravi, da je bil prisiljen sodelovati v praksah za spreobrnitev, namenjenih spremembi njihove spolne usmerjenosti ali spolne identitete in izraza;
- **vlade:** le vsak četrti anketiranec meni, da se njegova vlada bori proti predsodkom in nestrpnosti do LGBTIQ oseb, pri čemer je bil leta 2019 takega mnenja vsak tretji.

V poročilu je poudarjeno tudi, da se izkušnje LGBTIQ oseb v EU zelo razlikujejo in da se vsaka skupina srečuje z drugačnimi izzivi.

Interspolne, transspolne, nebinarne in spolno spremenljive osebe se večkrat tarča nadlegovanja in nasilja. Pogosteje imajo težave z duševnim zdravjem in samomorilne misli. Poleg tega pogosteje doživljajo brezdomstvo in imajo težave pri dostopu do zdravstvene oskrbe. To velja tudi za LGBTIQ invalide, osebe v finančni stiski in pripadnike etničnih, rasnih ali drugih manjšinskih skupin.

Izsledki raziskave bodo Evropski komisiji v pomoč pri oceni [strategije za enakost LGBTIQ oseb](#) ter ji bodo pomagali pri razvoju politik za zaščito in spodbujanje temeljnih pravic LGBTIQ oseb. Agencija FRA poziva vlade, naj ukrepajo, kadar gre za:

- **kazniva dejanja iz sovraštva:** uveljavljanje kulture ničelne strpnosti do nadlegovanja LGBTIQ oseb in nasilja nad njimi. Vlaganje v usposabljanje policije, da bi zagotovili, da bo prepoznala, zabeležila in ustrezno preiskovala kazniva dejanja iz sovraštva zoper LGBTIQ osebe, tako da bodo lahko žrtve brez strahu prijavile napade in bodo obravnavane pravično. Upoštevanje diskriminatornih nagibov kot oteževalne okoliščine v kazenskih postopkih;
- **diskriminacijo:** odpravljanje diskriminacije na vseh področjih s sprejetjem direktive EU o enakem obravnavanju in direktiv o standardih za organe za enakost. Opolnomočenje organov za enakost in zagotavljanje ustreznih sredstev, da bodo lahko bolje podpirali žrtve;
- **sovraštvo na spletu:** boj proti sovraštvu na spletu in dezinformacijskim kampanjam proti LGBTIQ osebam. Obravnavanje tveganja pristranskosti v algoritmi in odgovornosti digitalnih platform v skladu s pravom EU;
- **izobraževanje:** zagotavljanje, da bodo šole varno in podporno učno okolje za vse otroke. Boj proti ustrahovanju in zagotavljanje, da izobraževalni učni načrti in sistemi temeljijo na najboljših praksah, ki jih spodbuja EU;
- **zdravstveno varstvo:** zagotavljanje dostopa do kakovostnega zdravstvenega varstva, vključno s podporo duševnemu zdravju. Odprava praks za „spreobrnitev“ in nenujnih medicinskih posegov.

Citat direktorice agencije FRA [Sirpe Rautio](#): „Osebe, ki odkrito živijo kot pripadnice LGBTIQ skupnosti, zaradi tega ne bi smele imeti težav. Čeprav opažamo napredek, so ustrahovanje, nadlegovanje in nasilje še vedno stalna grožnja. Čas je, da odločno ukrepamo in gradimo na doseženem napredku, da bodo vsi v EU obravnavani enako ter bodo lahko živeli z dostojanstvom in spoštovanjem.“

Citat komisarke za enakost Helene Dalli: „Rezultati raziskave agencije FRA zagotavljajo neprecenljive podatke o življenjskih izkušnjah LGBTIQ oseb po vsej Evropi. Pomagajo nam opredeliti napredek, ki smo ga dosegli, in izpostaviti izzive, ki so še pred nami. Vse države članice spodbujam, naj podatke uporabijo za oblikovanje zanesljivih politik za preprečevanje diskriminacije in zaščito pravic vseh LGBTIQ oseb.“

Ta raziskava temelji na ugotovitvah več kot 100 000 anketirancev iz vseh 27 držav EU, Albanije, Republike Severne Makedonije in Srbije.

Agencija FRA bo poročilo predstavila na dogodku [Pride Alliances and Policy](#) (Zavezništva ponosa in politika), ki ga 17. maja v Bruslju organizira belgijsko predsedstvo Sveta Evropske unije.

Brskalnik po podatkih agencije FRA bo kmalu omogočal filtriranje podatkov po državi, vprašanju v raziskavi in spolni usmerjenosti, spolni identiteti in izrazu ter spolnih značilnostih.

Za več informacij si oglejte [gradivo za novinarje](#) ali se obrnite na media@fra.europa.eu / tel.: +43 1 580 30 653.

To sporočilo za javnost je prevedel Prevajalski center za organe Evropske unije, vendar ga strokovnjaki agencije FRA niso pregledali.